

CARNIOLA:

321

Rovinium: tum mox quæ vulgo *Le Colonne*, *Portesuo*, *Muta* & *20*: indeque promontorium *Cisanum*. *Muratio* *Phasianam* tria sunt millia, hinc ad *Vallem Bandoniam*, duo, tandemque ad *Marcodainum*: tria inde ad *Portum Pola*. Conspiciendam deinde se præbet in alto difficilique monte *Vrbs* Episcopalis *Pola* priscum nomen retinens. In solo plano sita, *Tergeste* millibus circiter *Cabest*: *Ancona*, trajectu maris *Hadriatici*, mill. *ccxx*. *Istria* *Flumina* *Silva*, *Risanus*, *Draconia*, *Quietus*, *Lemus*, *Arsia*. *Silvæ* etiam sunt, tum aliis usibus, tum ad naves extruendas materiam affatim subministrantes. *Incolæ* re sunt tenuiore *Venetis* omnem negotiationem ad se trahentibus. De *Windorum Marchia* infra dicendum erit, eoque de ea scribere hic superfedebam. De *Karstia* & *Cilia Comitatu* vix habeo quod scribam: pauca de *Carniola* subiiciam.

Carniola.

CARNIOLA a *Carnis* populis, quemadmodum & *Carinthia* nomen obtinuit. De his *Volaterranus* *Geographiæ* lib. *ii*. *Supra Istros Carni* sunt, lata regio, a *Foro-Julienſibus* incipiens, atque ad montana pertinens. Regio ipsa *Carniolæ* montosa licet & *Alpeſtris*, quemadmodum & reliquæ hujus tractus *Provinciæ*: *Vini* tamen, *Olei*, *Fructuum* ac *Frumenti* hinc inde copiam profert. *Carniolam* autem duplicem statuunt: *Siccam* scilicet, quæ aquarum indiga est: alteram irriguam, in qua *Savus* fl. ortum habet, & *Nauportus* qui *Labatus* hodie dicitur, & alii plures flu. *Ducatus* titulo ornata est. *Vrbs* primaria *Labacum* ejusdem cum fl. nominis. Nonnulli *Goritiâ* in *Carniola* collocant, quam nos supra in *Foro Julii* recensuimus. In *Læva Sontii* ripa sursum propugnacula reperiuntur bina, quondam a *Venetis* ad tutelam fl. condita, ne *Turcarum* excursionibus hac, uti prius, pateret via. Reliquæ, quæ hic recensentur in *Foro Julio* a nobis commemoratæ sunt. Porro in hac regione *Lacus* est, qui singulis annis *Messem*, *Piscationem* & *Venationem* præbet. Adcolæ *Zircknitz* & *Gerzee* nominant ab *Opido Zircknitz*, quod in ejus ora situm. Sed libet ejus descriptionem paullo accuratius ex *Georgio VVernhero* hic describere: *Clauditur* is circumquaque *Montibus*: patet ad *sesquimilliarium*, minus laxa latitudine. Ex *montibus* circumpositis *rivi* quidam ignobiles procurrunt suo quisque *alveolo*: ab *Orientali* quidem *plaga* tres, ab *Australi* v. *Singuli* quo longius fluunt, hoc minus *scatent* aquis, terra nimirum ipsos *conbibente*, donec *postremo* absorbeantur *scrobibus* *saxeis*, ita *natis*, ut humant *perere* excisæ *videri* possent. Itaque quacumque *pateat* locus, *diffunduntur* aquæ, & *Lacum* efficiunt. *Hæc aquæ* non minus *celeriter* *recedunt*, quam *acceserunt*, sed non *per scrobes* illas tantum, sed *universa* *pene* *terra* eas non *aliter* *recipiente*, quam si *per cribrum* *diffunderentur*. Quod cum fieri sentiunt *adcolæ*, continuo *grandioribus* ejus *meatibus*, quoad fieri potest, *obstructis*, *agminatim* *advolant* ad *piscationem*, quæ *ipsis* non modo *jucunda*, sed etiam *perfructuosa* est. Nam hi *pisces* *sale* *conditi* *magna* *copiâ* *ad vicinos* *exportantur*. Porro *siccato* *lacu* fit *Meſſis*, qua parte *solum* *constitutum*, & *idem* *rursus* *conferitur*, antequam *inundet*. *Graminis* ita est *ferax*, ut *post vigesimum* *diem* *secari* *soleat*. Quis hic *ludentis* *Naturæ* *miracula* non *suspiciat*, sed de his hætenus, ad reliqua *pergamus*.

Regio & unde dicta.

Soli fertilitas.

Vrbes.

Lacus.